

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
V L A D A

Broj: 02/1-36-11501-6/25
Tuzla, 02.09.2025. godine

Na osnovu člana 5. i 29. Zakona o Vladi Tuzlanskog kantona („Službene novine Tuzlanskog kantona“, br. 17/00, 1/05, 11/06, 13/11 i 15/17), Vlada Tuzlanskog kantona na sjednici održanoj dana 02.09.2025. godine, d o n o s i

Z A K L J U Č A K

I

Prihvata se Informacija o stanju u oblasti mladih u Tuzlanskom kantonu u 2024. godini.

II

Informacija iz tačke I ovog Zaključka dostavit će se Skupštini Tuzlanskog kantona na razmatranje.

DOSTAVITI:

- 1 x Skupštini Tuzlanskog kantona**
- 1 x Ministarstvu za kulturu, sport i mlade**
- 1 x Evidenciji**
- 1 x a/a**



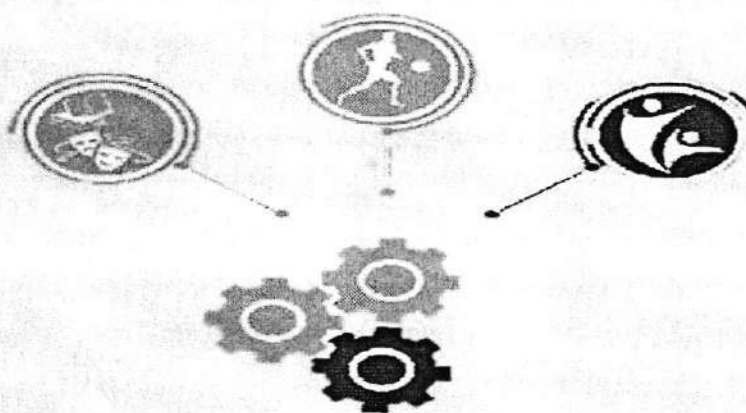
PREMIJER KANTONA

Irfan Halilagić



Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Tuzlanski kanton
Ministarstvo za kulturu, sport i mlade

INFORMACIJA **o stanju u oblasti mladih u Tuzlanskom kantonu u 2024. godini**



avgust 2025. godine

Sadržaj

UVOD.....	3
Stanje u oblasti mladih	4
1.1 Stanje institucionalnog i normativnog okvira u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH	4
1.2 Stanje institucionalnog okvira na području Tuzlanskog kantona	5
1.3 Stanje institucionalnog okvira na području lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona.....	7
1.4 Vijeće mladih Tuzlanskog kantona	8
1.5 Demografska kretanja mladih sa područja Tuzlanskog kantona	10
1.6 Mladi, formalno obrazovanje i cjeloživotno učenje	12
1.7 Nezaposlenost mladih	13
Finansijska podrška mladima iz sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona za 2024. godinu	14
1. Osiguravanje prilika za samozapošljavanje mladih sa područja Tuzlanskog kantona,	14
2. Unapređivanje politike stambenog zbrinjavanja mladih sa područja Tuzlanskog kantona,	14
1.8 Osiguravanje prilika za samozapošljavanje mladih sa područja Tuzlanskog kantona	14
1.9 Unapređivanje politike stambenog zbrinjavanja mladih na području Tuzlanskog kantona.....	16
1.10 Unapređivanje natalitetne politike na području Tuzlanskog kantona	16
1.11 Promicanje omladinskog aktivizma na području Tuzlanskog kantona	16
1.12 Ostale aktivnosti ministarstva u cilju poboljšanja kvaliteta življenja mladih na području Tuzlanskog kantona.....	19
Podrška mladima u 2024. godini	19
1.13 Podrška Ministarstva civilnih poslova BiH omladinskim programima u 2024. godini	19
1.14 Poticaji mladima od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta	20
1.15 Poticaji mladima iz Budžeta Tuzlanskog kantona.....	20
1.16 Podrška mladima iz budžeta lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona	21
Smjernice za unapređenje položaja mladih i razvoj programa u oblasti mladih na području Tuzlanskog kantona za 2025.godinu.....	24

UVOD

U skladu sa Programom rada Vlade i Skupštine Tuzlanskog kantona za 2025. godinu, Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo) je izradilo Informaciju o stanju u oblasti mladih u Tuzlanskom kantonu za 2024. godinu (u daljem tekstu: Informacija). Uzimajući u obzir da je pitanje mladih jedno od pitanja prema kojem se mora pokazati poseban senzibilitet, a koje se direktno i indirektno veže za različite oblasti i resorne nadležnosti različiti organa i organizacija, Ministarstvo je pokušalo obuhvatiti najznačajnija pitanja mladih ali sa fokusom na ona pitanja i informacije koje se odnose na resornu nadležnost Ministarstva i sprovođenje programa i aktivnosti koje su usmjerene prema mladima, a koje se izdvajaju iz Budžeta Tuzlanskog kantona i lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona. Informacija je bazirana na podacima dobivenim od različitih subjekata uključujući 10 lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona, Federalni zavod za statistiku, JU Službu za zapošljavanje Tuzlanskog kantona, Vijeće mladih Tuzlanskog kantona, druge nivoe vlasti, te evidencije Ministarstva. Bitno je za napomenuti da Ministarstvo tražene podatke za 2024. godinu nije zaprimilo od tri lokalne zajednice sa područja Tuzlanskog kantona i to Gračanice, Teočaka i Čelića. Prikupljeni podaci su prikazani u tabelama te dodatno interpretirani kroz objašnjenja u kraćim tekstovima. Razvoj i kreiranje politike prema mladima temelji se na preporukama relevantnih europskih dokumenata (Evropska povelja o učešću mladih u životu na lokalnom i regionalnom nivou; Bijela knjiga Europske komisije, 11 indikatora omladinske politike Vijeća Europe i Europskog omladinskog foruma), Rezolucije o mladima u BiH ("Službeni glasnik BiH", broj: 12/03) i Zakona o mladima Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, broj 36/10, u daljem tekstu: Zakon o mladima FBiH). Informacija daje uvid u realizirane programe i aktivnosti u oblasti mladih na području Tuzlanskog kantona, aktivnosti Vijeća mladih Tuzlanskog kantona kao i osnovne informacije o funkcionisanju vijeća mladih organizovanim na lokalnom nivou, te određene informacije o obrazovnoj strukturi zaposlenih i nezaposlenih mladih, aktivizmu mladih, tržištu rada i migracijama. Pored toga, u Informaciji se mogu pronaći podaci o izdvojenim sredstvima za podršku mladima od strane državnog, federalnog i kantonalnog ministarstva a koja su u direktnoj nadležnosti resorno nadležnih organa vlasti za oblast mladih, kao i jedinica lokalne samouprave na području Tuzlanskog kantona. Dostavljeni podaci od strane lokalnih zajednica ukratko su prezentirani u ovom dokumentu, čime se stiče šira slika o stanju u oblasti mladih na području Tuzlanskog kantona. Važno je istaći da pored sredstava koja se izdvajaju iz Budžeta Ministarstva i drugi resori, odnosno druga ministarstva Tuzlanskog kantona u sklopu svojih programa imaju aktivnosti koje se direktno ili indirektno odnose na mlade, a koji programi su također prezentirani u Informaciji.

Stanje u oblasti mladih

U ovom dijelu Informacije predstavljene su ključne institucije i subjekti omladinske politike. Navode se osnovne informacije o stanju institucionalnog i normativnog okvira u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH, Tuzlanskom kantonu, te lokalnim zajednicama na području Tuzlanskog kantona.

1.1 Stanje institucionalnog i normativnog okvira u Bosni i Hercegovini i Federaciji BiH

Na području Bosne i Hercegovine ne postoji centralizovan sistem kada je u pitanju omladinska politika. Pri Ministarstvu civilnih poslova u okviru Sektora za obrazovanje uspostavljen je Odsjek za mobilnost i mlade. Međutim, na državnom nivou ne postoje konkretni programi usmjereni na omladinske politike, već su aktivnosti više usmjerene na koordinaciju aktivnosti i razmjenu podataka sa domaćim i međunarodnim institucijama nadležnim za oblast mladih. Također, na nivou Bosne i Hercegovine još uvijek ne postoji zakon koji regulira opća pitanja mladih niti „krovno“ tijelo mladih. Značajan korak učinjen je 2004. godine kada je osnovana Komisija za koordinaciju pitanja mladih u BiH, kao stalno tijelo Vijeća ministara BiH. Komisija djeluje pri Ministarstvu civilnih poslova BiH i nadležna je za koordinaciju aktivnosti svih aktera od značaja za promociju i zaštitu uloge i pozicije mladih BiH. Međutim, Vijeće ministara BiH do danas nije usvojilo niti je u proceduru uputilo okvirni zakon o mladima BiH.

Na nivou Federacije BiH, Zakon o mladima FBiH uređuje pitanja koja su od značaja za status, egzistenciju i djelovanje mladih u FBiH, te pokušava da brigu o mladima institucionalizira, stavljajući poseban naglasak na strateški pristup u rješavanju problema mladih. Zakon o mladima FBiH usvojen je 2010. godine, institucionalno i budžetski reguliše implementaciju politike prema mladima i to preko resornih federalnih ministarstava do nivoa kantona i općina. Prema Zakonu o mladima FBiH, organi javne uprave na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou vlasti su zaduženi za pružanje podrške mladima, te usvajanje i implementaciju strategije prema mladima. Njegovim usvajanjem stvoreni su preduslovi za učešće mladih u procesu odlučivanja, definisana su prava i obaveze mladih, te način organizovanja mladih. Na temelju zakonskih odredbi u Federaciji Bosne i Hercegovine predviđeno je osnivanje Komisije za mlade, na federalnom, kantonalnom i općinskom nivou vlasti, koja bi trebala predstavljati ključnu kariku u dijalogu između mladih i nadležnih institucija. Također, predviđeno je i formiranje Vijeća mladih Federacije BiH kao krovne organizacije mladih. Prema trenutno dostupnim podacima¹ strukturu Vijeća mladih čini šest kantonalnih vijeća: Vijeće mladih Zapadnohercegovačkog kantona, Vijeće mladih Unsko-sanskog kantona, Vijeće mladih Srednjobosanskog kantona, Vijeće mladih Tuzlanskog kantona, Vijeće mladih Posavskog kantona i Vijeće mladih Kantona Sarajevo. Pored kantonalnih vijeća mladih, strukturu čine i 31 lokalna vijeća mladih, 108 omladinskih organizacija te više od 1.000 aktivnih mladih ljudi na različitim nivoima.

Federalno ministarstvo kulture i sporta u svojoj organizacionoj strukturi ima Sektor za mlade. Ovaj sektor obavlja poslove koji se odnose na: ukupne institucionalne mehanizme brige vlasti prema mladima, saradnju i koordinaciju zadataka sa omladinskim sektorom i omladinskim udruženjima na istraživanju o potrebama i problemima mladih, kao i na definisanju i predlaganju federalne strategije prema mladima, uspostavljanje i održavanje sveobuhvatne baze podataka o mladima u saradnji sa drugim institucijama u Federaciji BiH, aktivnosti u vezi informisanja mladih i jačanja uključivanja mladih u procese odlučivanja, definisanje, utvrđivanje i provođenje programa djelovanja za mlade u oblastima iz nadležnosti Ministarstva, planiranje posebnih sredstava pri usvajanju Budžeta za izvršavanje zadataka

¹ <https://www.vijecemladih.ba/struktura/>

koji proizilaze iz Zakona o mladima FBiH, praćenje realizacije postojećih programa u oblasti mladih na federalnom nivou, koordiniranje međunarodne saradnje koja se odnosi na mlade, određivanje procedure obuke i certifikacije službenika za mlade, izradu analiza, izvještaja, informacija, elaborata, studija, programa, planova, procjena i drugih stručnih, informativnih, planskih, dokumentacionih i analitičkih materijala u oblasti mladih, stručnu obradu sistemskih rješenja od značaja za mlade, vrši i druge poslove u cilju zaštite interesa mladih.

U vezi sa navedenim također ističemo je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijela Odluku o izradi Strategije za mlade Federacije Bosne i Hercegovine do 2027. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 85/23). Navedena odluka je stavljena van snage Odlukom Vlade Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 78/24, u daljem tekstu: Odluka), kojom je pokrenut postupak izrade Strategije za mlade Federacije Bosne i Hercegovine za period 2025 - 2034. godine (u daljem tekstu: Strategija za mlade FBiH). U Odluci je navedeno da je Strategija za mlade FBiH sektorski strateški dokument Federacije Bosne i Hercegovine koji definiše programski pristup djelovanja prema mladima, što uključuje definisanje problema i potreba mladih, strateške pravce djelovanja, te ciljeve strategije i mjere za realizaciju tih ciljeva. Dalje je navedeno da je nosilac izrade Strategije za mlade FBiH Federalno ministarstvo kulture i sporta, koje će u saradnji sa Zavodom za programiranje razvoja u Federaciji Bosne i Hercegovine izraditi tekst Strategije za mlade FBiH. Po usvajanju prvobitne Odluke Vlade Federacije Bosne i Hercegovine o izradi Strategije za mlade Federacije Bosne i Hercegovine do 2027. godine ("Službene novine Federacije BiH", broj 85/23) započet je postupak izrade strateškog dokumenta u oblasti mladih i to imenovanjem radne grupe koja je izradila Stratešku platformu Radne grupe za izradu Strategije za mlade Federacije Bosne i Hercegovine do 2027. godine. Ministarstvo za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona i Vijeće mladih Tuzlanskog kantona su svojim aktivnostima dali doprinos u izradi navedenog dokumenta, kao i u svim ostalim aktivnostima vezanim za izradu Strategije za mlade FBiH.

1.2 Stanje institucionalnog okvira na području Tuzlanskog kantona

Efikasno oblikovanje i implementacija politike prema mladima na kantonalnom i općinskom nivou zahtijeva definisanje institucionalnog okvira koji jasno opisuje aktere koji se bave (ili bi se trebali baviti) pitanjima mladih, ukazuje na djelokrug rada pojedinih aktera te mehanizam komunikacije između aktera koji su uključeni u proces oblikovanja i implementacije politike prema mladima. Kada je u pitanju Tuzlanski kanton za oblast mladih resorno nadležno Ministarstvo je osnovano 2018. godine, te je od tada po prvi puta oblast mladih obuhvaćena i u institucionalnom i normativnom smislu. Poslove koji su vezani za oblast mladih obavljalo je Odjeljenje za sport i mlade, a od oktobra 2023. godine Odsjek za kulturu i mlade u okviru Odjeljenja za kulturu, sport i mlade. Kako odgovornost pružanja podrške mladima prema Zakonu o mladima FBiH imaju svi nivoi vlasti u Federaciji BiH, i Tuzlanski kanton i gradovi/općine na području Tuzlanskog kantona imaju propisane obaveze u ovoj oblasti. Prije svega to se odnosi na osiguranje minimuma mjera koje se odnose na rad sa mladima i planove aktivnosti mladih, kao i mehanizme i kapacitete koji uključuju:

1. osiguranje prikladnog prostora za mlade, rad s mladima i omladinske aktivnosti, kao i osiguranje plaćanja troškova njegovog održavanja;
2. osiguranje budžetske stavke koja se tiče pitanja mladih, kao dijela ukupnog budžeta općine, grada ili kantona;
3. određivanje nadležne općinske, odnosno gradske službe za pitanja mladih;
4. osiguranje godišnjih grantova za projekte za mlade dodijeljujući ih putem javnog poziva s kriterijima, u skladu s evropskim principima u radu javnih uprava;
5. profesionalni razvoj i usavršavanje službenika/ce za mlade te jačanje kapaciteta svih onih koji se bave radom sa mladima i omladinskim aktivnostima;

6. osnivanje komisije za mlade pri općinskom vijeću kao stalnog radnog tijela, odnosno pri skupštini kantona koja će se u okviru svoje nadležnosti baviti pitanjima mladih, a u čijem radu će učestvovati predstavnici/ce općinskog, odnosno kantonalnog vijeća mladih;
7. uspostavljanje stručnog radnog tijela za izradu, ažuriranje i praćenje provođenja lokalnih i kantonalnih strategija prema mladima u čijem će radu učestvovati predstavnici/e vijeća mladih ili omladinskih udruženja;
8. istraživanje ili podršku istraživanju u cilju donošenja strategije prema mladima;
9. pružanje podrške radu općinskog, odnosno kantonalnog vijeća mladih.

Od Zakonski propisanog minimuma mjera Ministarstvo je od osnivanja do 2024. godine uradilo sljedeće:

1. osiguralo je prostor za mlade Vijeću mladih Tuzlanskog kantona u smislu plaćanja prikladnog prostora za mlade, rad sa mladima i omladinske aktivnosti, kao i osiguravanje plaćanja troškova njegovog održavanja i osiguranje sredstava za angažman ili stipendiranje lica zaduženog za rad i funkcionisanje prostorija Vijeća mladih Tuzlanskog kantona;
2. u Budžetu Tuzlanskog kantona osigurana je budžetska stavka vezana za pitanja mladih;
3. za općinski/gradski ured zadužene su lokalne zajednice;
4. osigurano je finansiranje projekata za mlade na godišnjem nivou i raspodjela na temelju javnog poziva sa prethodno utvrđenim kriterijima;
5. na polju usavršavanja nisu poduzimani nikakvi konkretni koraci, ali je Ministarstvo kontinuirano imalo komunikaciju sa višim i nižim nivoima vlasti, u cilju pravovremenog informisanja svih relevantnih aktera, a u vezi sa edukacijama i seminarima koje organizuju međunarodne institucije. Također Ministarstvo je stupilo u kontakt sa organizatorom obuka za certificiranje službenice/ka za mlade,
6. Komisija za kulturu, sport i mlade Tuzlanskog kantona osnovana je pri Skupštini Tuzlanskog kantona, međutim uprkos inicijativi iz 2021. godine koju je podnijelo Ministarstvo kako bi se u rad ove Komisije uvrstio predstavnik Vijeća mladih Tuzlanskog kantona ni u 2024. godini nemamo nikakve značajnije pomake kada je u pitanju ova inicijativa;
7. Vlada Tuzlanskog kantona usvojila je Strategiju prema mladima u 2020. godini, a ista je od strane Skupštine Tuzlanskog kantona usvojena februaru 2021. godine za period 2020.-2024.
8. Ministarstvo ni u 2024. godini nije preduzelo korake na uspostavljanju stručnog radnog tijela za ažuriranje i praćenje provođenja kantonalne strategije prema mladima, u čijem bi radu učestvovali predstavnici/e vijeća mladih ili omladinskih udruženja.
9. Ministarstvo je kontinuirano u 2024. godini saradivalo sa Vijećem mladih Tuzlanskog kantona, te je uložilo velike napore kako bi isto unaprijedilo nivo aktivnosti, a sve u cilju otklanjanja prepreka u radu Vijeća mladih, prvenstveno nastalih zbog činjenice da su krajem 2023. godine imenovani predstavnici u upravljačko i rukovodno tijelo, stoga je 2024. godina period tranzicije između dva mandata. Na ovaj način se osigurava poštovanje zakonskih odredbi i pronalazak partnera i sagovornika u radu u oblasti mladih.

Važno je za napomenuti da je Ministarstvo u skladu sa Zakonom o mladima FBiH u svojim programima djelovanja za mlade koji se tiču stambenog zbrinjavanja, subvencija troškova dječijih vrtića, samozapošljavanja **proširilo definiciju starosne dobi mladih** iz člana 4. Zakona o mladima FBiH **do navršenih 35. godina života**, te s tim u vezi svi prikazani podaci u Informaciji obuhvataju lica sa područja Tuzlanskog kantona do navršenih 35. godina života. Ministarstvo od svog osnivanja 2018. godine kontinuirano radi na unapređenju životnog

standarda mladih Tuzlanskog kantona. Uzimajući u obzir visoke cijene i nizak standard življenja, te nedostatak mogućnosti pristojnih uslova za formiranje i širenje porodice, Ministarstvo je još u 2021. godini po prvi put omogućilo mladim roditeljima sa područja Tuzlanskog kantona da subvencioniraju troškove boravka djece u predškolskim ustanovama. S obzirom da se program u 2021. godini pokazao vrlo uspješnim, Ministarstvo je sa njegovim provođenjem nastavilo kontinuirano svake godine, što je rezultiralo činjenicom da je 2024. godina bila godina ogromne zainteresovanosti mladih sa područja Tuzlanskog kantona za program, te je za isti pristiglo 496 prijava, dok su sredstva dodijeljena za 325 podnosioca prijave. Analizom realizovanog programa u 2024. godini utvrđeno je da nisu svi podnosioci potpunih prijava ostvarili pravo na subvenciju, njih 8 nije ostvarilo pravo na dodjelu sredstava iz razloga što nije bilo dovoljno sredstava, te da se najveći broj prijava odnosio na jedno dijete. Također Ministarstvo finansijski, putem Javnih poziva, podržava projekte omladinskih udruženja, te udruženja i fondacija, u cilju jačanja omladinskog aktivizma na području Tuzlanskog kantona, te omogućavanja kvalitetnog sadržaja u svim lokalnim zajednicama. Iz godine u godinu realizacijom javnih poziva za projekte omladinskih udruženja Ministarstvo je uvidjelo da je neophodno značajno raditi na jačanju kapaciteta omladinskog sektora i omladinskih udruženja. Najznačajniji partneri u jačanju omladinskog sektora su lokalne zajednice koje prije svega moraju uspostaviti spisak omladinskih udruženja, a neophodno je uspostaviti i bazu organizacija koje rade sa mladima i sprovode programe za mlade kako bi se jednostavno pronašli partneri za realizaciju projekata namijenjenih mladima. Prema Izvještajima Vijeća mladih Tuzlanskog kantona iz prethodnih perioda omladinski aktivizam na području Tuzlanskog kantona je na nezavidnom nivou, pa tako Srebrenik skoro da nema aktivno udruženje mladih i Vijeće mladih, dok je situacija u Čeliću dosta drugačija jer je to jedna od općina sa možda najvećim procentom omladinskih aktivista u odnosu na broj stanovnika. Bitno je istaći napredak u podizanju nivoa omladinskog aktivizma u Teočaku, koji ima mali broj mladih i u prethodnom periodu je imao nizak aktivizam mladih, ali je uprkos pomenutim poteškoćama u posljednje dvije godine došlo do podizanja nivoa aktivizma u već postojećem udruženju, čije aktivnosti kontinuirano podržava i Ministarstvo.

1.3 Stanje institucionalnog okvira na području lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona

Postojanje institucionalnog okvira doprinosi dugoročnom razvoju sektora mladih i strateškom promišljanju o problemima mladih. Prema Zakonu o mladima FBiH institucionalni okvir oblikovanja i implementacije politike prema mladima na lokalnom nivou čine:

- Referent/saradnik/slужbenik za mlade,
- Komisija za mlade i
- Vijeće mladih.

Strateški okvir uključuje Strategiju prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.- 2024., kao i strategiju lokalnih zajednica o mladima.

U cilju analize institucionalnih i strateških kapaciteta za oblikovanje i implementaciju politike prema mladima u Tuzlanskom kantonu, Ministarstvo je od lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona tražilo podatke o stanju institucionalnog i strateškog okvira za 2024. godinu. Prema dostavljenim podacima Grad Tuzla je u potpunosti implemenirao Zakonom o mladima FBiH propisane obaveze, a podaci za sve lokalne zajednice sa područja Tuzlanskog kantona predstavljeni su u sljedećoj tabeli:

Pregled strateškog i institucionalnog okvira za implementaciju politike prema mladima na lokalnom nivou u Tuzlanskom kantonu²

Općina/Grad	Komisija za pitanja mladih	Vijeće za mlade	Referent/saradnik/službenik za mlade	Strategija prema mladima
Tuzla	✓	✓	✓	✓
Gradačac	✓ ³	✓	×	✓
Živinice	✓	×	✓	×
Lukavac	✓	✓ ⁴	✓	✓
Srebrenik	✓	✓	✓	•
Kalesija	✓	×	✓	×
Kladanj	✓	×	×	✓
Banovići	✓	×	✓	×
Doboj Istok	✓	×	✓	-
Sapna	✓	×	✓	×

Napomena: ✓ - postoji/djeluje; × - ne postoji/ne djeluje; • - poduzete aktivnosti kako bi u skorije vrijeme postojalo/djelovalo

Napomena: Gračanica, Teočak i Čelić do momenta izrade Informacije nisu dostavili tražene podatke.

Iz tabelarnog pregleda je vidljivo da 80% lokalnih zajednica ima referenta/saradnika/službenika za mlade što je osnova za funkcionisanje organa uprave i dalji razvoj u oblasti mladih, te je svakako ohrabrujući trend u odnosu na prethodne godine. Postojanje referenta/saradnika/službenika za mlade koji je zadužen za poslove koji se odnose na oblikovanje i implementaciju politike prema mladima i saradnju sa drugim gradskim/općinskim službama, u znatnoj mjeri osnažuje institucionalne kapacitete gradskih/općinskih vlasti u provođenju politike prema mladima. Takođe, od velikog značaja je rješavanje i drugih institucionalnih pitanja koja se tiču uspostavljanja vijeća mladih u lokalnim zajednicama u kojima ista nisu uspostavljena, ali i poboljšanje rada i aktivniji rad već uspostavljenih vijeća mladih.

S druge strane, strateški okvir za oblast mladih na lokalnom nivou u Tuzlanskom kantonu ima prostora za unaprjeđenje, ali ističemo da postojanje Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.- 2024. ipak kompenzira nedostatak strategija na lokalnom nivou.

1.4 Vijeće mladih Tuzlanskog kantona

Vijeće mladih Tuzlanskog kantona (u daljem tekstu: Vijeće mladih) je krovno udruženje mladih na području Tuzlanskog kantona, zasnovano na dobrovoljnom članstvu više od 50% Vijeća mladih gradova i općina sa područja Tuzlanskog kantona. Zaduženja Vijeća mladih su sljedeća: predstavljanje i zastupanje interesa omladinskih udruženja na odgovarajućem nivou vlasti; učešće u procesu izrade i provođenje politike prema mladima; provođenje zajedničkih projekata mladih u Federaciji BiH te predstavljanje pitanja mladih na višem nivou i na međunarodnom planu. Ministarstvo je opredjeljeno ka osnaživanju Vijeća mladih Tuzlanskog kantona, a u skladu sa navedenim je i u svojoj Odluci o utvrđivanju uslova, kriterija i postupaka za raspodjelu sredstava sa potrošačke jedinice 32010004-Podrška mladima u 2024.

² Podaci dostavljeni od lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona

³ Komisija imenovana nakon lokalnih izbora ali još uvijek nije aktivna

⁴ Vijeće mladih Grada Lukavac je neaktivno od 2022. godine, dok su u 2024. godini vidljivi određeni pomaci oko aktiviranja navedenog tijela

godini („Službene novine Tuzlanskog kantona“, broj: 10/25) obezbijedilo sredstva za rad Vijeća mladih u smislu plaćanja prikladnog prostora za mlade, rad sa mladima i omladinske aktivnosti, kao i osiguranje plaćanja troškova njegovog održavanja i angažman ili stipendiranje lica zaduženog za rad i funkcionisanje prostorija vijeća mladih, a što je propisano Zakonom o mladima FBiH. Benefiti postojanja krovnog vijeća mladih na području Kantona su višestruki, posebice u pogledu sinergijskog pristupa koji omogućava izradu sistema kontinuiranog unapređenja i poboljšanja položaja mladih ljudi u Tuzlanskom kantonu, a u skladu sa najboljim europskim praksama, posebno u domenu afirmacije aktivnijeg društvenog djelovanja mladih i stvaranju boljih uslova življenja u lokalnim zajednicama Tuzlanskog kantona.

Vijeće mladih se nakon održane izvještajno-izborne Skupštine dana 21.11.2023. godine, na kojoj su između ostalog imenovani predsjedavajući Skupštine, Upravni odbor i Nadzorni odbor, suočilo sa periodom stagnacije tokom 2024. godine. Prijenos ovlaštenja sa lica ovlaštenih za zastupanje u prethodnom mandatnom periodu nije izvršen pravovremeno, došlo je do pasivnog držanja imenovanih osoba, a sve navedeno je jasan pokazatelj da postoji ogroman prostor za jačanje institucionalnih kapaciteta Vijeća mladih. Iz izvještaja o radu koje je Vijeće mladih dostavilo Ministarstvu, vidljivo je da su tokom 2024. godine održana dva sastanka kojem su mogli prisustvovati članovi Upravnog odbora, kao i ostali zainteresovani članovi Vijeća mladih, a tema sastanaka su bili kadrovski kapaciteti, dosadašnji rad i budući pravci djelovanja. Iz sastanaka je proizašao zaključak o neophodnosti opstanka Vijeća mladih te o usmjeravanju snaga na održavanje integriteta istog. U izvještaju je također istaknuto učešće u tri strateška okupljanja Vijeća mladih Federacije Bosne i Hercegovine, od kojih je najznačajniji bio održan u februaru i isti je bio usmjeren na izgradnju funkcionalnog udruženja koje može da služi mladima.

Predstavnik Vijeća mladih delegiran od strane Vijeća mladih Federacije Bosne i Hercegovine je učestvovao u aktivnostima vezano za izradu Strategije za mlade Federacije Bosne i Hercegovine za period 2025 - 2034. godine. Predstavnik Vijeća mladih je također učestvovao u radu komisije za dodjelu sredstava sa potrošačke jedinice 32010004-Podrška mladima u 2024. godini za projekte omladinskih udruženja i projekte udruženja i fondacija namijenjene mladima. Ovaj doprinos reflektira posvećenost Vijeća mladih u kreiranju i implementaciji inicijativa koje direktno utiču na položaj i potrebe mladih u Tuzlanskom kantonu, dok Ministarstvo prepoznaje i uvažava potencijal koji Vijeće mladih ima u unapređenju stanja u oblasti mladih.

Kada se izvrši komparacija u odnosu na prethodni period, primjetno je da je kvalitet i kvantitet aktivnosti Vijeća mladih posljednje dvije godine u padu. Uvažavajući činjenicu da postoje objektivni razlozi koji su doveli do tog stanja, kao i da su ti razlozi većim dijelom otklonjeni, realno je očekivati da Vijeće mladih počne djelovati u značajnijem i vidljivijem kapacitetu, te uz stalno unapređenje aktivnosti koje realizuje. Vijeće mladih je u ranijem periodu na osnovu stanja na terenu iskazalo svoju zabrinutost zbog sve prisutnije pasivnosti mladih osoba, te nedostatka omladinskog aktivizma kod mladih koji nerijetko rezultira nepostojanjem omladinskih udruženja na području lokalnih zajednica iz kojih dolaze, ili neadekvatnom ili nekvalitetnom brigom lokalne vlasti. Na području Tuzlanskog kantona evidentna je pasivnost u pogledu omladinskog aktivizma, a kao glavni razlog postojanja iste nameće se smjena generacija, te pasivan odnos prema stvaranju novih lidera odnosno nosilaca omladinskog aktivizma. Uzimajući u obzir sve navedeno, nesporno je da Ministarstvo u saradnji sa Vijećem mladih treba identifikovati aktere koji bi mogli unaprijediti stanje omladinskog aktivizma i pokrenuti sa istima saradnju.

1.5 Demografska kretanja mladih sa područja Tuzlanskog kantona

Tuzlanski kanton ubraja se među važna prometno-geografska, demografska i društveno-ekonomska područja u Bosni i Hercegovini. Tranzitni geoprometni položaj te povoljni prirodno-geografski uslovi za naseljavanje i ekonomsku valorizaciju osnovni su pokretač društveno-ekonomskog razvoja Tuzlanskog kantona. Prema Indeksu razvijenosti Federalnog zavoda za programiranje razvoja u 2024. godini⁵ Tuzlanski kanton je rangiran na 5. mjesto od ukupno deset kantona Federacije BiH. Prema podacima kojima raspolaže Federalni zavod za statistiku na području Tuzlanskog kantona u 2024. godini živi 429.443 stanovnika, a što je za 1.128 stanovnika manje u odnosu na 2023. godinu.⁶ Stavovi mladih ljudi u Bosni i Hercegovini su tema koja se godinama unazad kontinuirano razmatra. Veliki broj organizacija koje se bave pitanjima mladih provelo je niz istraživanja o mladima, počevši od uvida u njihov društveno-ekonomski status, ali i u njihove obrazovne i kulturološke potrebe, preko stope nezaposlenosti i prilika za zapošljavanje, sistema vrijednosti, do stavova o demokratiji i političkom djelovanju, evropskim integracijama, migracijama, porodici i društvenim mrežama, načinu korištenja slobodnog vremena i o životu uopšte. Nažalost, pokazatelji do kojih se došlo u istraživanjima ukazuju na negativne stavove mladih ljudi u društvu kao i činjenicu da se stanje iz godine u godinu pogoršava.

	Broj mladih od 15-35 godina u 2022. godini	Broj mladih od 15-35 godina u 2023. godini	Broj mladih od 15-35 godina u 2024. godini
Tuzlanski kanton	109.172	113.564	111.538

Analizirajući podatke iz tabelarnog pregleda vidljivo je da u 2024. godini nažalost postoji trend smanjenja broja stanovnika na području Tuzlanskog kantona koji prema starosnoj dobi pripadaju mladima. Posmatrajući period 2021-2024. godina, ističemo da je ovaj trend nažalost dominantan, izuzev kratkog ohrabrenja u 2023. godini kada je zabilježen blagi porast populacije koja pripada kategoriji mladih. Navedeni pokazatelji još uvijek ne daju jasnu sliku da li se radi o kontinuiranom iseljavanju mladih sa područja Tuzlanskog kantona ili o smjeni generacija. Pri tome ne treba zanemariti i nizak prirodni priraštaj koji je u posljednjih nekoliko godina značajno doprinio da na području Tuzlanskog kantona postoji smanjenje broja stanovnika koji prema starosnoj dobi spadaju u kategoriju mladih. Postoje jasne i nedvosmislene indicije da su navedeni razlozi uticali na trend smanjenja broja mladih na području Tuzlanskog kantona. Evidentno je također da su svi nivoi vlasti alarmirani negativnim trendovima unazad nekoliko godina kreirali politike koje su usmjerene na poboljšanje položaja mladih, što je svakako moglo uticati na manji odliv navedene populacije i otvaranje eventualne perspektive za doseljavanje mladih na područje Tuzlanskog kantona. Posebno istraživanje koje je sprovedeno na području Tuzlanskog kantona prilikom izrade Strategije prema mladima 2020.-2024. pokazalo je:

- da u periodu od 2009. – 2018. broj stanovnika u Tuzlanskom kantonu se smanjio za 12% odnosno za 58.198 osoba. Pozitivno demografsko kretanje zabilježeno je samo u gradu Živinice dok je u svim ostalim gradovima/općinama Tuzlanskom kantonu prisutan trend depopulacije.

⁵<https://fzzpr.gov.ba/files/Socioekonomski%20pokazatelj%20po%20op%C4%87inama/Socioekonomski%20pokazatelj%20FBiH%202024.pdf>

⁶ Dopis Federalnog Zavoda za statistiku broj: 05-28-9-464-2/25 od 27.03.2025. godine

- Kritična vrijednost indeksa starosti od 40% dosegnuta je u svim gradovima/općinama Tuzlanskog kantona te se može kazati da je populacija Tuzlanskom kantonu zašla u proces starenja.
- Kontingent mladog zrelog stanovništva (20 – 29 godina) čini jednu trećinu populacije Tuzlanskog kantona te predstavlja značajan demografski potencijal Tuzlanskom kantonu.
- Prosječna vrijednost indeksa obrazovanosti u Tuzlanskom kantonu iznosi 60,34% te ukazuje na izuzetno povoljnu obrazovnu strukturu stanovništva (dvije trećine stanovništva Tuzlanskom kantonu ima završeno sekunarno ili tercijarno obrazovanje).⁷

Višak iseljenih nad doseljenima u Tuzlanskom kantonu, zajedno sa opadajućom bioreprodukcijom jasno upozorava na razmjere i posljedice depopulacije stanovništva u Tuzlanskom kantonu. Na osnovu analize prirodnog i mehaničkog kretanja stanovništva može se zaključiti da demografsku sliku Tuzlanskog kantona obilježava prirodna depopulacija, smanjenje stope nataliteta, te negativan saldo migracija, a što je nastavak negativnog trenda demografskih kretanja stanovništva koja se dešavaju najmanje posljednjih 10 godina. Strategija prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.-2024., kao i Strategija razvoja Tuzlanskog kantona 2021-2027. godine su ukazali na te probleme i to za razdoblje duže od posljednjih 10 godina. Analiza dostupnih podataka nedvosmisleno upućuje na kontinuirane negativne trendove demografskih kretanja stanovništva. Također, veoma je bitno naglasiti da je Strategija prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.-2024. potvrdila da mladi koji su nezaposleni te mladi koji su bili diskriminirani i isključeni iskazuju veće tendencije ka napuštanju Tuzlanskog kantona i Bosne i Hercegovine.

Pregled broja mladih u Tuzlanskom kantonu i njihova spolna struktura u odnosu na ukupan broj stanovništva u 2024. godini⁸

Godina	2023.	2023.	2023.	2024	2024	2024
Spol	Ukupno	15-35	%	Ukupno	15-35	%
Stanovništvo	430.571	113.564	26,37	429.443	111.538	25.97
M	210.259	58.362	27,75	209.787	57.313	27.32
Ž	220.312	55.202	25,05	219.656	54.225	24.68

Analizom svih dostupnih podataka uočeno je da ne postoje pouzdani podaci koji dokazuju procenat odlaska građana i mladih sa područja Tuzlanskog kantona. Podaci kojima raspolaže Ministarstvo, a koji su ustupljeni od strane JU Služba za zapošljavanje Tuzlanskog kantona ukazuju da je jedan od najčešćih razloga odlaska mladih sa područja Tuzlanskog kantona nezaposlenost. Međutim ono što ohrabruje jeste činjenica da se na području Tuzlanskog kantona bilježi kontinuirano povećanje broja zaposlenih, a o čemu će svakako biti govora u nastavku Informacije. Odliv intelektualnog kapitala predstavlja jedan od ključnih izazova vlasti na svim nivoima u Bosni i Hercegovini. Suočeni sa činjenicom da Bosnu i Hercegovinu napuštaju ne samo mladi već i cijele porodice, Mnistarstvo je svjesno neophodnosti sprovođenja mjera koje će omogućiti bolji život građana na području Tuzlanskog kantona. Uvažavajući da su besperspektivnost, nizak životni standard i nezaposlenost najčešći razlozi zbog kojih se mladi odlučuju da napuste zemlju, Ministarstvo kontinuirano provodi programe podrške mladima koji su usmjereni na rješavanje navedene problematike.

⁷ Strategija prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.-2024.

⁸ Dopis Federalnog Zavoda za statistiku broj: 05-28-9-464-2/25 od 27.03.2025. godine

1.6 Mladi, formalno obrazovanje i cjeloživotno učenje

Pravo na obrazovanje je zagarantovano ustavom kao najvišim pravnim aktom u domaćem zakonodavnom sistemu, kao i međunarodnim sporazumima o ljudskim pravima, te se smatra da ostvarivanje ovog prava daje mogućnost djeci i odraslima da se uzdignu iznad siromaštva. Ovo pravo stvara osnov za ostvarivanje drugih prava (ekonomskih, političkih, socijalnih, građanskih i kulturnih), a što će u konačnici donijeti korist pojedincu i društvu. Najrazvijenije evropske zemlje se ne izdvajaju samo po visokom udjelu visoko obrazovane radne snage nego i po većem interesu građana za cjeloživotno učenje i sticanje novih znanja i vještina, što za posljedicu ima širenje i unapređenje kvalitete obrazovnih ponuda. Obrazovanje, učenje i profesionalna kompetentnost važan su dio nacionalnog identiteta i građanske kulture. Na obrazovanje se gleda kao na sigurnu investiciju u razvoju pojedinca i zajednice, pa javnost od vlasti i s pravom očekuje da obrazovanje stave među svoje razvojne prioritete. S druge strane, škola, učenici, roditelji, i lokalna zajednica naročito promovišu i provode programe zajedničkog i organizovanog djelovanja i saradnje u borbi protiv zlostavljanja i zloupotrebe djece i mladih, borbi protiv droge, alkoholizma i drugih toksikomanija, pušenja i maloljetničke delikvencije, te svih drugih pojava koje ugrožavaju zdravlje i život učenika. Na nivou Federacije BiH nadležnost za obrazovanje raspoređena je na deset kantona. Sukladno podacima kojima raspolaže Ministarstvo jedan od uzroka niskog udjela visokoobrazovanih u Tuzlanskom kantonu jeste pasivnost mladih srednjoškolskog uzrasta koji se nakon završetka srednje škole u kojoj ili uopće nisu stekli ili su stekli kvalifikacije koje ih ne čine dovoljno konkurentnim na tržištu radne snage odlučuju okončati svoje obrazovanje stjecanjem srednjoškolske diplome. Rješavanje posebnih problema mladih koji ranije napuštaju školu dio je akcija koje društvo treba poduzeti kako bi se podigla obrazovna struktura stanovništva.

Stanovništvo staro 15 i više godina prema školskoj spremi, starosti i spolu u Tuzlanskom kantonu, Popis 2013⁹

Starost	Spol	Ukupno	Bez ikakvog obrazovanja	Nepotpuno osnovno obrazovanje	Osnovna škola	Srednja škola	Specijalizacija poslije srednje škole	Viša škola i prvi stepen fakulteta	Visoka škola/ fakultet/ akademija/ univerzitet
Ukupno	Ukupno	375.224	19.235	40.851	86.031	191.001	2.692	7.370	28.044
	Muški	181.535	3.089	10.230	34.890	112.695	2.325	4.293	14.013
	Ženski	193.689	16.146	30.621	51.141	78.306	367	3.077	14.031
15-19	Ukupno	32.263	538	331	21.730	9.604	-	60	-
	Muški	16.556	291	164	10.872	5.202	-	27	-
	Ženski	15.707	247	167	10.858	4.402	-	33	-
20-24	Ukupno	31.620	211	282	1.793	26.569	109	212	2.444
	Muški	16.209	99	138	739	14.198	56	80	899
	Ženski	15.411	112	144	1.054	12.371	53	132	1.545
25-29	Ukupno	33.046	255	394	2.757	23.254	79	349	5.958

⁹ Federalni zavod za statistiku

	Muški	16.947	120	169	988	13.113	55	140	2.362
	Ženski	16.099	135	225	1.769	10.141	24	209	3.596
	Ukupno	31.480	251	747	4.713	20.206	98	455	5.010
30-34	Muški	15.950	106	255	1.545	11.541	77	186	2.240
	Ženski	15.530	145	492	3.168	8.665	21	269	2.770

Uz zapošljavanje i ekonomiju, obrazovanje i obuka su najvažniji elementi kojima se određuje ekonomski i socijalni položaj mladih, te najvažniji elementi politika prema mladima. Kao što je i definirano Europskom konvencijom o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda, obrazovanje je jedno od osnovnih ljudskih prava. Što se tiče visokoškolskog obrazovanja, Bolonjski proces je najvažnija i sveobuhvatna reforma visokog obrazovanja u Evropi. Budući da BiH teži ulasku u Europsku uniju, potrebno je i da u domeni obrazovanja mladih ispuni određene kriterije date u konvencijama Europske unije i strategijama Europske unije. Evidentno je da današnje potrebe tržišta rada nisu usklađene s formalnim obrazovnim programima, stoga su mladi ljudi upućeni da samoinicijativno vlastitim aktivizmom kroz neformalno i informalno obrazovanje stiču potrebna znanja i vještine koji će im omogućiti osobni razvoj i obezbjediti bolje mogućnosti zapošljavanja, pa i samozapošljavanja. Ministarstvo je u 2024. godini putem Javnog poziva za odabir korisnika sredstava sa pozicije „Podrška mladima“ u 2024. godini za projekte omladinskih udruženja i projekte udruženja i fondacija namjenjene mladima između ostalog podržalo projekat Udruženja "Centar za promociju cjeloživotnog učenja Erazmo" Tuzla pod nazivom Naprednim IT kompetencijama do sigurnog zaposlenja, projekat Udruženja porodica „Porodični ruralni edukativni centar Živinice“ pod nazivom Integracija mladog stanovništva na tržište rada kroz praksu i projekat Fondacije za inovacije, tehnologiju i transfer znanja pod nazivom Karijera 4.0-Osnaživanje mladih kroz inovativne treninge robotike i 3D printanja. Svi navedeni projekti su usmjereni na mlade i sticanje vještina radi lakšeg zapošljavanja, što je vrlo relevantno u svjetlu činjenice da je nezaposlenost mladih rastući problem koji nepovoljno utiče na pojedinca i društvo. Posebno je u nepovoljnom položaju kategorija mladih koji su završili školovanje, nisu uposleni niti pohađaju neku vrstu obuke. Zbog toga je od izuzetnog značaja proaktivan pristup mladih ljudi u cilju sticanja vještina radi lakšeg zapošljavanja, pa i kroz omladinski aktivizam i uključenost u razne aktivnosti omladinskih organizacija.

Ministarstvo je putem navedenog javnog poziva podržalo i projekte koji su usmjereni na povećanje prilika za zapošljavanje za mlade koji su u nepovoljnom položaju, pa je tako podržan i projekat Udruženja Roma „Euro rom“ pod nazivom Unaprjeđenje položaja mladih Roma/kinja da budu ravnopravni na tržištu rada na području Tuzlanskog kantona-faza II.

1.7 Nezaposlenost mladih

Uz obrazovanje, zapošljavanje i ekonomija su najvažniji elementi kojima se određuje ekonomski i socijalni položaj mladih, te najvažniji elementi politika prema mladima. Visoka stopa nezaposlenosti koja čini se postaje trajno obilježje BiH društva, prijeti da mladi umjesto društvenog resursa postanu stvarni društveni problem s ozbiljnim i dugotrajnim posljedicama po stabilnost i razvoj društva. U takvoj je situaciji važno saznati kako mladi vide tržište radne snage, odnosno koje profesionalne i lične kvalitete imaju na umu kad razmišljaju o tome kako brže doći do odgovarajućeg zaposlenja te kakvo radno mjesto priželjkuju i u kojemu sektoru. Nemogućnost zapošljavanja gorući je problem mladih na području Tuzlanskog kantona, posebno onih s kvalifikacijama za radnička zanimanja. Prema podacima JU Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona u decembru 2024. godine broj registrovanih nezaposlenih osoba u dobi između 15 i 35. godine iznosi 19.193, a što je za 1319 manje u odnosu na isti period 2023. godine. Od ukupnog broja registrovanih nezaposlenih mladih osoba najviše je kvalifikovanih radnika i lica sa srednjom stručnom spremom. U odnosu na 2023. godinu

vidljivo je smanjenje broja registrovanih nezaposlenih osoba sa visokom stručnom spremom. Strategija prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.-2024. potvrdila je da mladi koji su nezaposleni, te mladi koji su diskriminirani nerijetko tvrde da bi napustili BiH ili su to već uradili.

Podaci o nezaposlenim mladima od 15 do 35.godina starosti u 2024.godini¹⁰

Godine starosti	Spol	Ukupno	Stupanj stručne spreme							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PK	NK
15 - 19	Ukupno	2012	0	0	634	0	0	961	0	417
	Žene	1015	0	0	378	0	0	385	0	252
20 - 24	Ukupno	5294	451	6	2487	2	1	1670	2	675
	Žene	3394	348	4	1650	0	1	915	0	476
25 - 29	Ukupno	6494	1053	10	2668	1	0	1798	1	963
	Žene	4652	807	6	2017	1	0	1113	0	708
30 - 34	Ukupno	5393	686	6	2101	0	0	1649	5	946
	Žene	4030	554	5	1654	0	0	1104	3	710
UKUPNO	Ukupno	19193	2190	22	7890	3	1	6078	8	3001
	Žene	13091	1709	15	5699	1	1	3517	3	2146

Prema podacima JU Službe za zapošljavanje Tuzlanskog kantona 7.890 mladih ljudi srednje stručne spreme je bez radnog iskustva, a od kojeg broja su čak 72,23% žene, dok je prema evidenciji 2.190 mladih ljudi sa završenim fakultetom (VSS) bez radnog iskustva u struci. Sve navedeno je poražavajuća činjenica i veliki neiskorišteni potencijal.

Finansijska podrška mladima iz sredstava Budžeta Tuzlanskog kantona za 2024. godinu

Ministarstvo konstantno nastoji ići u korak sa vremenom i vrlo je svjesno činjenice da su svi propisi koji su trenutno doneseni a tiču se oblasti mladih živa materija, te će nastojati da i u narednom periodu kontinuirano prilagođava svoje programe namijenjene mladima osluškujući njihove potrebe, a sve u cilju kako bismo bili sigurni da je kreirane programe moguće provesti na terenu te da su isti usmjereni na stvarne potrebe mladih. Ministarstvo je dalo svoj doprinos poboljšanju položaja mladih na području Tuzlanskog kantona kroz provođenje programskih aktivnosti koje obuhvataju:

1. Osiguravanje prilika za samozapošljavanje mladih sa područja Tuzlanskog kantona,
2. Unapređivanje politike stambenog zbrinjavanja mladih sa područja Tuzlanskog kantona,
3. Promicanje omladinskog aktivizma na području Tuzlanskog kantona,
4. Unapređivanje natalitetne politike na području Tuzlanskog kantona.

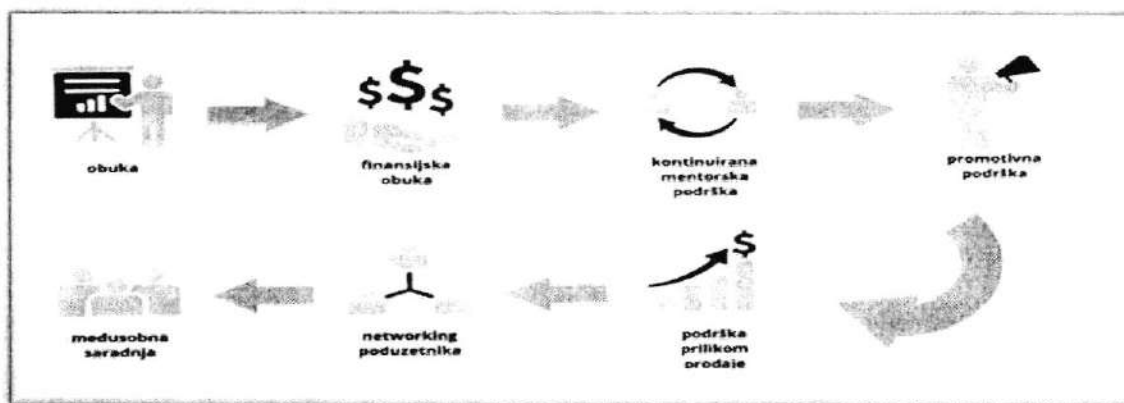
1.8 Osiguravanje prilika za samozapošljavanje mladih sa područja Tuzlanskog kantona

Na području Tuzlanskog kantona je zahvaljujući predanosti, stručnosti i viziji prvenstveno Ministarstva te Investicijske fondacije IMPAKT od 2021. godine podržano je preko 170 poslovnih ideja na području lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona, dok je preko 400 korisnika prošlo kroz intenzivan program jačanja poduzetničkih kapaciteta, čime su postali aktivniji građani u svojoj lokalnoj zajednici. Ministarstvo je i u 2024. godini nastavilo sa realizacijom programa „IMPAKT inkubator poslovnih ideja“ na području Tuzlanskog

¹⁰ Podaci JU Službe za zapošljavanje TK (akt broj: 07-28-3-387/25 od 28.03.2025. godine)

kantona za čije namjene je iz Budžeta Tuzlanskog kantona izdvojeno 300.000,00 KM. Program IMPAKT inkubator poslovnih ideja Tuzlanskog kantona u 2024. godini obuhvatio je program poduzetničke obuke te finansijsku, stručnu, mentorsku i promotivnu podršku za mlade na području svih lokalnih zajednica u Tuzlanskom kantonu u dobi od 18 do 35 godina, a realizovao se i kroz angažman Službe za zapošljavanje TK. Lokalne zajednice u programu su učestvovala sa po minimalno 5.000,00 KM, dok je Program rezultirao sa 48 podržanih poslovnih poduhvata mladih. Preduzetnička obuka ima za cilj jačanje ličnih poduzetničkih kapaciteta, razvoj poslovnog modela i plana, tehničku implementaciju proizvoda i/ili usluga te mentorstvo u registraciji i razvoju biznisa. Program je jedan od planiranih projekata u okviru Strategija prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.-2024., i kako je ranije navedeno predstavlja nastavak je vrlo uspješnog projekta koji je započeo 2021. godine. Programu je svake pristupalo sve više lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona, da bi u 2024. godini prvi puta u realizaciji istog učestvovala sve lokalne zajednice sa područja Tuzlanskog kantona. Nakon završetka obuke mladi prezentiraju svoje poslovne ideje, dok se za najbolje osigurava daljnja stručna i finansijska podrška. Budućim mladim poduzetnicima u Tuzlanskom kantonu realizacijom ovog programa sa partnerima omogućeno je da svoju ideju sprovedu u djelo, da razmijene ideje sa drugim mladim poduzetnicima, podijele kontakte koji na kraju nerijetko rezultiraju uspješnom poslovnom saradnjom. Dodatno vrijedi istaći i činjenicu da umrežavanje igra značajnu ulogu u poduzetničkom procesu i predstavlja bitan čimbenik privrednog razvoja. Ministarstvo je svjesno činjenice da je odlazak mladih kompleksan problem koji zahtjeva i interdisciplinarni i interresorni pristup, te da je ključ rješenja problema u olakšavanju poduzetnicima da pristupe finansiranju, stvaranju novih preduzeća, te olakšicama u smislu nameta. Ministarstvo postupa u okviru propisanih nadležnosti i u okviru istih pokušava osmisliti i implementirati projekte i politike kojima će kreirati najbolji ambijent za mlade. Doprinos Ministarstva omladini koja živi na području Tuzlanskog kantona je realizacija programa „IMPAKT inkubator poslovnih ideja“, a dodatni uspjeh predstavlja i animiranje mladih ljudi da učestvuju na treninzima i obukama, podstičući ih da razmišljaju proaktivno i poduzetnički, pa možda čak i započnu biznis nezavisno od toga da li će na kraju dobiti finansijsku podršku u okviru ovog programa. Nadalje, jedan od ključnih efekata ove saradnje jeste sinergija vladinog i nevladinog sektora ujedinjena ka zajedničkom cilju-zajedničkom inovativnijem pristupu i radu za budućnost u zajednicama Tuzlanskog kantona.

Sinergijski pristup omogućava izradu sistema kontinuiranog unapređenja i poboljšanja položaja mladih ljudi u Tuzlanskom kantonu, a u skladu sa najboljim europskim praksama, posebno u domenu afirmacije aktivnijeg društvenog djelovanja mladih i stvaranju boljih uslova življenja u zajednicama Tuzlanskog kantona.



1.9 Unapređivanje politike stambenog zbrinjavanja mladih na području Tuzlanskog kantona

Mladi u Bosni i Hercegovini, ali i u Tuzlanskom kantonu se suočavaju i sa problemom neriješenog stambenog pitanja, jer i oni koji imaju posao zbog niskih prosječnih primanja, cijena stanova koje su u kontinuiranom porastu, kao i nepovoljnih uslova kreditiranja uglavnom ostaju živjeti u roditeljskim kućama ili iznajmljuju stanove. S tim u vezi Ministarstvo je prepoznalo neophodnost sprovođenja i unapređenja efikasne politike stambenog zbrinjavanja mladih kroz subvencioniranje plaćenih kamata na kredite za stambeno zbrinjavanje. Program Subvencioniranje kamata na kredite za stambeno zbrinjavanje mladih je program koji se realizuje od osnivanja Ministarstva, a korisnici sredstava za subvencioniranje kamata na kredite za stambeno zbrinjavanje mladih su mlade osobe između 18 i 35 godina sa prebivalištem na području Tuzlanskog kantona. Poređenja radi u 2023. godini sredstva su dodijeljena za 73 korisnika u ukupnom iznosu od 174.500,00 KM dok su u 2024. godini za 82 korisnika dodijeljena sredstva u iznosu od 210.000,00 KM. Također je važno napomenuti da je u 2024. godini u odnosu na prethodnu godinu vidljivo blago povećanje broja prijava, što potvrđuje činjenicu da se navedeni program kontinuirano uspješno provodi, te da predstavlja značajnu podršku mladima prilikom kupovine njihove prve nekretnine.

1.10 Unapređivanje natalitetne politike na području Tuzlanskog kantona

Uzimajući u obzir visoke cijene i nizak standard življenja, te nedostatak mogućnosti pristojnih uslova za formiranje i širenje porodice Ministarstvo je još u 2021. godini po prvi put omogućilo mladim roditeljima sa područja Tuzlanskog kantona da subvencioniraju troškove smještaja i boravka djece u predškolskim ustanovama putem programa podrške mladima „Subvencioniranje troškova mladima za smještaj i boravak djece u predškolskim ustanovama“. Korisnici sredstava za subvencioniranje troškova smještaja i boravka djece u predškolskim ustanovama su mlade osobe između 18 i 35 godina sa prebivalištem na području Tuzlanskog kantona, a uslovi koji podnosioci prijava treba da ispune između ostalog je da dijete na koje se prijava odnosi u predškolskoj ustanovi boravi minimalno šest mjeseci, te da je predškolska ustanova u koju je smješteno dijete upisana u Registar predškolskih ustanova koje vodi Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona. Ministarstvo je sa provođenjem ovog programa nastavilo i u narednim godinama, te su očekivano sve naredne godine provedbe programa bile godine ogromne zainteresovanost mladih sa područja Tuzlanskog kantona za isti. Na Javni poziv je pristigao i veliki broj prijava, te su sredstva dodijeljena za 325 korisnika, što je dvostruko više korisnika u odnosu na 2023. godinu. Analizom realizovanog programa u 2024. godini utvrđeno je da 8 podnosilaca potpunih prijava nisu ostvarili pravo na subvenciju zbog nedostatka sredstava, te da se najveći broj prijava odnosio na jedno dijete. Ministarstvo je provođenjem ovog Programa usmjerilo politike prema mladima ka razvoju natalnih programa i politika, jer i pored stalno prisutnih trendova migracija koje utiču na smanjenje broja stanovnika, pravilnim usmjeravanjem politika prema mladima moguće je ostvariti pozitivnu i koherentnu razvojnu natalnu politiku.

1.11 Promicanje omladinskog aktivizma na području Tuzlanskog kantona

Značajan dio Budžeta Ministarstva usmjeren je u oblasti u kojima mladi direktno ili indirektno zadovoljavaju svoje potrebe i ostvaruju svoja prava. Ministarstvo kontinuirano od svog osnivanja podržava projekte omladinskih udruženja, dok je od 2022. godine u sklopu Javnog poziva podrška mladima omogućeno sufinansiranje programa/ projekata nevladinih

organizacija (udruženja i fondacija) za projekte iz Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020.-2024. i Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2021-2027.godine, a sve u cilju jačanja omladinskog aktivizma na području Tuzlanskog kantona, te omogućavanja kvalitetnog sadržaja u svim lokalnim zajednicama. Javni poziv za odabir korisnika sredstava sa pozicije „Podrška mladima“ u 2024. godini za projekte omladinskih udruženja i projekte udruženja i fondacija za projekte namijenjene mladima je bio objavljen na web stranici Vlade Tuzlanskog kantona i Ministarstva, a mladi, udruženja i fondacije su putem drugih kanala informisanja kao što su mediji, vijeća mladih i jedinice lokalne samouprave bili informisani o objavljenom javnom pozivu. Predmet javnog poziva je bio razvrstan u dva programa, i to:

1. finansiranje i sufinansiranje projekata omladinskih udruženja (Program 1), a u cilju unaprjeđenje položaja mladih i jačanje omladinskog aktivizma u Tuzlanskom kantonu,
2. finansiranje i sufinansiranje projekata udruženja i fondacija (nevladine organizacije) za projekte namijenjene mladima koji proizilaze iz Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024. i Strategije razvoja Tuzlanskog kantona 2021-2027. godine (Program 2), a u cilju ostvarenja politika prema mladima, strategije prema mladima i programa djelovanja za mlade, a u skladu sa potrebama i problemima mladih.

Posebno raduje činjenica da je odaziv na javni poziv bio zadovoljavajući, te je ukupno pristiglo 35 prijava po oba programa, što je za dvije prijave manje u odnosu na prethodnu godinu, ali je po okončanju procedure po javnom pozivu, pravo na dodjelu sredstava ostvarilo 13 omladinskih udruženja i 16 udruženja i fondacija za projekte namijenjene mladima u ukupnom iznosu od 110.000,00 KM. Bitno je istaći da je u odnosu na prehodni period značajno veći broj korisnika ostvario pravo na dodjelu sredstava, primjera radi udvostručen je broj potpunih i osnovanih prijava u odnosu na prethodnu godinu, što nedvosmisleno ukazuje da je došlo do povećanja kapaciteta omladinskih udruženja, kao i udruženja i fondacija u oblasti mladih za realizaciju projekata.

Korisnici sredstava po programu broj 1. Finansiranje i sufinansiranje projekata omladinskih udruženja

RBR	Naziv korisnika	Naziv projekta	Odobreni iznos sredstava u
1.	Udruženje građana "Aplauz"	Filmski studio Aplauz 24	3.000,00
2.	Vijeće mladih općine Gračanica	"Mladi u fokusu!"	3.000,00
3.	Udruženje Libero	Likovna kolonija Pješavica	2.978,00
4.	Udruženje građana Omladinski šahovski klub "Akademija Šampiona" Doboi Istok	Unaprjeđenje položaja mladih kroz šahovsku igru u TK	2.900,00
5.	Muzički obrazovni centar "Magnifico"	Godišnji koncert MOC Magnifico i Međunarodni festival horova Herceg Novi	2.940,00
6.	Ekološko udruženje "Jezero"	Aktivni mladi za zajednicu	3.000,00
7.	Vijeće mladih općine Teočak	"Sajam regionalnog umrežavanja mladih"	3.000,00
8.	Udruženje mladih Babića "Sijedi krš"	"Summer School and Fest Babići 2024"	3.000,00
9.	Udruženje građana Ekosol	"Moja mala kreacija"	2.993,40
10.	Udruženje građana - Udruženje mladih "Rebuff" Čelić	"Festival mladih Čelić 2024"	2.990,00
11.	Udruženje građana "Jošak" Piskavica	Osiguranje prostornog sadržaja mladih i obezbjeđenje za bolje sutra	3.000,00
12.	Kulturno-umjetničko društvo "Litva" Banovići	"Uzajamna posjeta mladih iz BiH i Hrvatske (Banovići-Zagreb), druženje uz narodne igre i tradicionalnu muziku"	3.000,00

Informacija o stanju u oblasti mladih u Tuzlanskom kantonu u 2024. godini

13.	Humanitarno udruženje "Ensarije"	"Prevencija vršnjačkog nasilja, izgradnja sigurnog i inkluzivnog školskog okruženja"	1.500,00
UKUPNO			37.301,40

Korisnici sredstava po programu broj 2. Finansiranje i sufinansiranje projekata udruženja i fondacija za projekte namijenjene mladima

RBR	Naziv korisnika	Naziv projekta	Odobreni iznos sredstava u
1.	Udruženje "Pozorište mladih Tuzle" Tuzla	Dramski studio za djecu, mlade i odrasle TK	9.000,00
2.	Fondacija Tuzlanske zajednice	Program potpore mladima na TK-Omladinska banka	8.800,00
3.	Udruženje "Centar za promociju cjeloživotnog učenja Erazmo"	Naprednim IT kompetencijama do sigurnog zaposlenja	5.950,00
4.	Udruženje porodica "Porodični ruralni edikativni centar Živinice"	Integracija mladog stanovništva na tržište rada kroz praksu	5.278,6
5.	Fondacija za inovacije, tehnologiju i transfer znanja	Karijera 4.0-Osnaživanje mladih kroz inovativne treninge robotike i 3D printanja	5.070,00
6.	Udruženje "Mladi Tuzle" Tuzla	Tuzlascope	4.750,00
7.	Udruženje Libero	Jednake mogućnosti za dosezanje punog potencijala u učenju i razvoju "INFODESK"	4.250,00
8.	Informativni centar za osobe sa invaliditetom "Lotos"	Razvoj kapaciteta za samostalan život i zajedničko djelovanje mladih sa invaliditetom sa vršnjacima bez invaliditeta na području Tuzlanskog kantona	3.650,00
9.	Udruženje "Humanitarna organizacija međunarodni forum solidarnosti-Emmaus"	Jednake mogućnosti za dosezanje punog potencijala u učenju i razvoju-stepenica do inkluzivnog društva	3.650,00
10.	Udruženje Roma "Euro Rom"	Unaprjeđenje položaja mladih Roma/kinja da budu ravnopravni na tržištu rada na području Tuzlanskog kantona-faza II	3.650,00
11.	Udruženje "Kulturni centar Roma"	Poboljšanje pristupa zdravstvenoj i socijalnoj zaštiti za Rome/kinje na području Tuzlanskog kantona-faza II	3.650,00
12.	Crveni križ/krst Grada Lukavac	Škola sigurnosti, sigurnost u rukama mladih	3.000,00
13.	Udruženje "Alternativna produkcija"	Kreativni horizonti: Podrška lokalnoj umjetničkoj alternativi: Promicanje kulturnih inicijativa među mladima, podržavanje umjetničkih aktivnosti i podizanje svijesti o važnosti kreativnog i kulturnog izraza	3.000,00
14.	Udruženje građana za razvoj muzičke scene "Tuzla uživo"	Tuzla Rock School (Promocija i potpora kulturnom življenju, obrazovanju i uslugama iz domena kulture)	3.000,00
15.	Udruženje građana Eufonija	Moć muzike	3.000,00
16.	Udruženje Klub Američkog fudbala Tuzla Saltminers	Diversifikacija i omasovljenje sporta u Gradu Tuzli i Tuzlanskom kantonu	3.000,00
UKUPNO			72.698,60

Pregledom projekata zaprimljenih po javnom pozivu vidljivo je da mladi najuspješnije i najlakše zastupaju svoje interese kroz omladinski aktivizam: umrežavanje i sprovođenje projekata u cilju unapređenja kvaliteta života mladih, ali i ostvarivanja prava i jednakih mogućnosti učešća u različitim oblastima društva. Na kraju, ono što je najbitnije jeste da mladi treba da aktivno učestvuju u kreiranju društvenog ambijenta i na taj način da doprinesu poboljšanju njihovog položaja u društvu. Iskustva mnogih zemalja su pokazala da bez aktivizma i učešća u društvenom životu mladi postaju „nevidljivi”, marginalizovani dio društva, a njihove potrebe bivaju zanemarene. Takva društva mladi napuštaju, tako da, pored mladih, svi nivoi vlasti imaju veliku odgovornost da zadrže mlade ljude nudeći im više mogućnosti da unaprijede ambijent u kojem žive i time ostvare svoje potrebe.

1.12 Ostale aktivnosti ministarstva u cilju poboljšanja kvaliteta življenja mladih na području Tuzlanskog kantona

Važno je za napomenuti da Ministarstvo u sklopu svojih programskih aktivnosti **realizuje i niz drugih aktivnosti, a koje proizilaze iz Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024.godina.** U svrhu ispunjenja strateških ciljeva Strategije prema mladima Tuzlanskog kantona 2020-2024., Ministarstvo je u 2024. godini radilo na uspostavljanju odnosa sa relevantnim akterima u nevladinom sektoru. Nadalje Ministarstvo pruža kontinuiranu podršku i Vijeću mladih kao krovnom vijeću na području Tuzlanskog kantona, a u 2024. godini za namjene njegovog funkcionisanja izdvojeno je 8.000,00 KM što je blago povećanje u odnosu na prethodnu godinu. Ministarstvo je kontinuiranom komunikacijom sa Vijećem mladih i lokalnim zajednicama na području Tuzlanskog kantona obavještavalo sve zainteresovane o mogućnostima učestvovanja na raznim tečajevima i edukacijama iz oblasti mladih koje su prvenstveno organizovane u saradnji sa višim nivoima vlasti i stranim partnerima (EU institucijama), sa posebnim fokusom na partnerstvo sa Evropskom komisijom i Vijećem Europe.

Podrška mladima u 2024. godini

Kada je u pitanju ukupna podrška razvoju oblasti mladih ona se vrši iz budžeta različitih nivoa vlasti i veoma je rasprostranjena kroz različite resore od obrazovanja, zdravlja, zapošljavanja, sporta i ostalih oblasti. U nastavku su prezentirani dostupni podaci o izdvajanjima iz budžeta različitih nivoa vlasti a koja su usmjerena na sprovođenje omladinskih politika i unapređenja stanja u oblasti mladih.

1.13 Podrška Ministarstva civilnih poslova BiH omladinskim programima u 2024. godini

Pri Ministarstvu civilnih poslova u okviru Sektora za obrazovanje uspostavljen je Odsjek za mobilnost i mlade. Međutim, na državnom nivou ne postoje konkretni programi usmjereni na omladinske politike, već su aktivnosti više usmjerene na koordinaciju aktivnosti i razmjene podataka sa domaćim i međunarodnim institucijama nadležnim za oblast mladih. Takođe, na nivou Bosne i Hercegovine još uvijek ne postoji zakon koji regulira opća pitanja mladih niti „krovno“ tijelo mladih. Značajan korak učinjen je 2004. godine kada je osnovana Komisija za koordinaciju pitanja mladih u Bosni i Hercegovini, kao stalno tijelo Vijeća ministara Bosne i Hercegovine. Komisija djeluje pri Ministarstvu civilnih poslova Bosne i Hercegovine i

nadležna je za koordinaciju aktivnosti svih aktera od značaja za promociju i zaštitu uloge i pozicije mladih Bosne i Hercegovine. Međutim, Vijeće ministara Bosne i Hercegovine do danas nije usvojilo niti je u proceduru uputilo okvirni zakon o mladima Bosne i Hercegovine. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine dodjeljuje sredstva za sport, kulturu, te ima programe za sufinansiranje nevladinih organizacija, ali konkretan budžet za politike prema mladima na državnom nivou nije uspostavljen.¹¹ Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine djeluje kao koordinator u realizaciji programa za mlade koji proizilaze iz strateških dokumenata Europske unije ili su u vezi sa projektima koji se odnose na prekograničnu saradnju, uspostavljanje saradnje sa raznim zemljama putem memoranduma i sporazuma o saradnji a o čemu informišu različite niove vlasti, zbog obaveze pribavljanja mišljenja o nacrtima sporazuma i memoranduma. Ministarstvo civilnih poslova Bosne i Hercegovine pismenim putem obavlješa Ministarstvo o seminarima, omladinskim projektima i događajima, a koje Ministarstvo prosljeđuje svim relevantnim akterima o oblasti mladih uključujući i vijeća mladih sa područja Tuzlanskog kantona.

1.14 Poticaji mladima od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta

Iz Budžeta Federacije BiH u 2024. godini realiziran je transfer za mlade putem javnog poziva koji raspisuje Federalno ministarstvo kulture i sporta koje je i nadležno za oblast mladih na nivou Federacije BiH. U okviru ovog Javnog poziva dodijeljeno je 12.500,00 KM za 3 udruženja sa područja Tuzlanskog kantona¹², što je manje u odnosu na 2023. godinu kada je dodijeljeno 16.369,00 KM za 4 udruženja sa područja Tuzlanskog kantona. U nastavku dajemo pregled projekata koji su podržani od strane Federalnog ministarstva kulture i sporta, a za udruženja koja dolaze sa područja Tuzlanskog kantona.

Naziv udruženja i grad/općina	Naziv projekta	Iznos sredstava u KM
Udruženje Centar za edukaciju i obrazovanje, Tuzla	Podrška mladima na tržištu rada	4.000,00
Udruženje građana Ženski košarkaški klub "RMU" Banovići	Takmičenje Liga mladih BiH I međunarodno takmičenje WABA liga	4.000,00
Udruženje "Leptir", Doboj Istok	Mladi zajedno	4.500,00

Obzirom da je Javnim pozivom za odabir programa i projekata koji će se sufinansirati iz Budžeta Federacije Bosne i Hercegovine u 2024. godini za transfer za mlade ukupno dodijeljeno 330.000,00 KM, važno je istaći da je korisnicima sa područja Tuzlanskog kantona dodijeljeno samo 3,8% od raspoloživog iznosa sredstava, što je svakako nedovoljno.

Prema podacima Federalnog ministarstva kulture i sporta u 2024. godini, navedeni organ nema predviđene programe podrške stambenog zbrinjavanja mladih u Federaciji BiH, studentske kredite niti nagrađivanja mladih kroz stipendiranje.

1.15 Poticaji mladima iz Budžeta Tuzlanskog kantona

Pored izdvajanja Ministarstva za programe namijenjene mladima već je naglašeno i izdvajanje sredstava iz drugih resora, a što su organi uprave naveli u aktima koje su dostavili Ministarstvu, pa tako Ministarstvo privrede Tuzlanskog kantona u 2024. godini nije imalo direktnih oblika podrške mladima kroz programe namijenjene isključivo mladima kao što su

¹¹Prema informaciji Ministarstva civilnih poslova BiH

¹² <https://fmks.gov.ba/hr/rezultati-javnog-poziva-2024-transfer-za-mlade-2/>

zapošljavanje, studentski krediti i stipendiranje, ali je putem Javnog poziva za odabir korisnika grant sredstava „Podrška razvoju kantona“ za 2024. godinu pružen određeni vid finansijske podrške mladim obrtnicima i preduzetnicima. Međutim, u 2024. godini, za razliku od prethodnih godina, kao kriterij za dodjelu sredstava nije propisan broj zaposlenih mladih od 35 godina, pa samim time nema jasnih pokazatelja o vlasnicima poslovnih subjekata koji spadaju u kategoriju mladih niti o broju mladih koji su na ovaj način podržani. S obzirom na navedeno Ministarstvo privrede je istaklo da nisu u mogućnosti pružiti relevantne podatke o broju mladih koji su podržani navedenim javnim pozivom, ali ističu da u ukupnom broju korisnika u velikom broju nalaze i mladi koji su ranije osnovali ili su novoosnovani poslovni subjekti.

Ministarstvo za boračka pitanja svake godine dodjeljuje stipendije za studente i učenike iz reda branilačke populacije, te je u 2024. godini dodijeljeno 752 stipendija za učenike srednje škole i 545 stipendija za redovne studente dodiplomskog studija. Ministarstvo za boračka pitanja Tuzlanskog kantona realizuje i druge programe koji se odnose na korisnike iz reda boračke populacije i koji su indirektno povezani sa mladima i to za programe: Projekat zapošljavanja i samozapošljavanja djece iz reda porodica šehida-poginulih boraca, Projekat zapošljavanja i samozapošljavanja branitelja i članova njihovih porodica i Projekat stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa za branitelje i članove njihovih porodica. Važno je istaći da je samo kroz spomenuti projekat stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa podržano 80 korisnika koji u pravilu spadaju u kategoriju mladih do navršanih 35 godina starosti. Ministarstvo obrazovanja i nauke Tuzlanskog kantona dodijelilo je 120 stipendija za nadarene učenike osnovne škole¹³, 103 stipendije za nadarene učenike srednje škole, 92 stipendije za nadarene redovne studente javne visokoškolske ustanove, 3 stipendije za nadarene redovne studente u statusu povratnika. Važno je istaći da su dodijeljene stipendije i za nadarene redovne učenike osnovnih i srednjih škola, za redovne studente koji su sa invaliditetom, kao i za učenike prvih razreda srednje škole koji upišu zanimanje sa liste deficitarnih zanimanja za tekuću školsku godinu, a najveći dio korisnika navedenih stipendija su u kategoriji mladih. Također ovo ministarstvo u sklopu redovnih aktivnosti subvencionira troškove smještaja studenata sa područja Tuzlanskog kantona u određenim studentskim centrima na području FBiH. Ministarstvo pravosuđa i uprave Tuzlanskog kantona nema direktne oblike podrške koji se tiču mladih, međutim važno je istaći da se na osnovu odluke Vlade Tuzlanskog kantona o utvrđivanju broja pripravnika-volontera u pravosudnim institucijama angažuju pripravnici-volonteri u pravosudnim institucijama na području Tuzlanskog kantona, odnosno lica na stručnom osposobljavanju bez zasnivanja radnog odnosa, te da najveći broj pripravnika-volontera čine uglavnom mladi sa područja Tuzlanskog kantona.

1.16 Podrška mladima iz budžeta lokalnih zajednica Tuzlanskog kantona

U svrhu uvida u budžetska izdvajanja za mlade na svim nivoima vlasti, Ministarstvo je i od lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona tražilo podatke o realizaciji programa namijenjenih mladima iz njihovih budžeta u 2024. godini. Efikasno oblikovanje i implementacija politike prema mladima na kantonalnom i gradskom/općinskom nivou zahtijeva definisanje institucionalnog okvira koji jasno opisuje aktere koji se bave (ili bi se trebali baviti) pitanjima mladih, ukazuje na djelokrug rada pojedinih aktera te mehanizam komunikacije između aktera koji su uključeni u proces oblikovanja i implementacije politike prema mladima.

¹³ u kategoriju mladih ulaze samo učenici osnovnih škola sa navršanih 15 godina.

Neki od programa podrške mladima koje realizuju lokalne zajednice sa područja Tuzlanskog kantona u 2024. godini

GRAD/OPĆINA	Iznos u KM
BANOVIĆI¹⁴	
1. Dodjeljivanje novčanih sredstava za kupovinu opreme za novorođeno dijete	45.000,00
2. Stručno osposobljavanje mladih	54.849,57
3. Podrška mladim učenicima za postignute izuzetne rezultate na međunarodnom, državnom i kantonalnom takmičenju	6.700,00
4. Podrška mladima dodjelom finansijskih sredstava učenicima generacije osnovnih i srednje škole sa područja Općine Banovići	1.800,00
5. Impakt Inkubator poslovnih ideja	20.000,00
ČELIĆ	Nisu dostavili podatke
DOBOJ ISTOK	
1. Stipendiranje studenata	32.600,00
2. Sufinansiranje projekata Omladinske banke za samozapošljavanje	19.496,00
3. Nagrade učenicima maturantima	7.100,00
GRAČANICA	Nisu dostavili podatke
GRADAČAC	
1. Omladinske organizacije za realizaciju projekata	15.000,00
2. Stipendije učenicima i studentima	122.800,00
3. Nagrade učenicima generacije osnovnih i srednjih škola	1.800,00
KALESIJA	
1. Stipendije za učenike i studente redovnog studija	162.250,00
2. Volonterski rad	11.401,66
3. Nagrađivanje nadarenih učenika i studenata	10.500,00
4. Učenici dobitnici priznanja "Ponos Općine Kalesija"	5.311,00
5. udruženja za mlade	10.000,00
LUKAVAC¹⁵	
1. Javni poziv podsticaj mladima-OCD	2000,00
2. IMPAKT	10.000,00
3. Stambeno zbrinjavanje mladih	24.995,28
4. Mobilnost mladih	1.400,00
5. Stipendije (učenicima, studentima, studentima uspješnim sportistima, učenicima i studentima sa invaliditetom, deficitarna zanimanja)	167.400,00
6. Nagrade učenicima generacije	5.500,00
Nagrade uspješnim sportistima	8.900,00
7. Podrška pri odbrani doktorske disertacije po javnom pozivu	8.000,00
8. Nabavka školskog pribora te stipendiranje učenika i studenata iz romske nacionalne manjine	13.950,00
9. Subvencioniranje karata učenicima iz kategorije socijalno ugroženih	17.751,00
10. Nagrade uspješnim mladima	2.000,00
11. Dodjela jednokratne novčane pomoći za svako novorođeno dijete na području Grada Lukavac putem javnog poziva	67.200,00
12. Pomoć za vančesto oplodnju putem javnog poziva	10.000,00
13. Dodjela aparata za mjerenje šećera u krvi djeci i mladima	21.560,00
TEOČAK	Nisu dostavili podatke

¹⁴ Prema podacima dostavljenim od strane nadležne općinske službe, podrška mladima kroz stipendiranje nije realizovana iako je planirana u Budžetu Općine Banovići za 2024. godinu sa iznosom od 85.000,00 KM. Navedeno je da je razlog za ovakvo postupanje činjenica da Općinsko Vijeće Banovići nije usvojilo Odluku o stipendiranju studenata i đaka.

¹⁵ Prema dostavljenim podacima planirana su sredstva za rad Vijeća mladih Grada Lukavac, ali je isto pasiviziralo svoj rad od 2022. godine i ne povlači sredstva za navedenu namjenu.

SAPNA	
1. Stipendiranje studenata i učenika generacije	7.000.00
2. Finansiranje omladinskih udruženja	3.000.00
3. Podsticaj zapošljavanja mladih (Impakt)	5.000.00
SREBRENİK	
1. Isplata stipendija	117.800.00
2. Projekti omladinskih udruženja	3.000,00
3. Vijeće mladih	4.000,00
TUZLA	
1. Nagrade studentima, učenicima i sportistima za natprosječan uspjeh	79.990.00
2. Subvencija kamte za stambeno zbrinjavanje mladih	142.000.00
3. Grant za podršku privatnim preduzećima i poduzetnicima-projekat "Siguran start" (od 205 podržanih korisnika, 74 korisnika su mladi)	300.000,00
4. Grant za aktivnu politiku zapošljavanja-projekat "Zapošljavanje ranjivih kategorija" (od 15 podržanih korisnika 13 su mladi)	335.000,00 ¹⁶
5. Projekat Ekonomsko osnaživanje socijalno i materijalno ugroženih osoba i mladih osoba kroz proizvodnju povrća u plastenicima	31.600,00 ¹⁷
KLADANJ	
1. Stipendije učenicima i studentima	24.750,00
2. Subvencija troškova upisa u srednju školu	29.250,00
3. Poticaj za zapošljavanje Impakt inkubator	5.000,00
4. Omladinska banka	14.800,00
5. Prevoz učenika MSŠ "Musa Ćazim Ćatić"	100.956,00
6. Izdaci za nezaposlene/zaposlene majke porodilje	1.000,00
ŽIVINICE	
1. Stambeno zbrinjavanje mladih-subvencioniranje kamate	60.000.00
2. Stipendije učenicima i studentima i polaznicima sa invaliditetom	170.000.00
3. Podrška osnivanju biznisa "start up"	100.000.00
4. Program stručnog osposobljavanja bez zasnivanja radnog odnosa	40.000.00
5. Školska takmičenja učenika na gradskom nivou, učenici generacije	20.000,00
6. Grant Omladinska banka za projekte	25.200.00

Prilikom izrade Informacije za 2024. godinu uporedili smo podatke sa podacima iz 2023. godine, te je utvrđeno da je nepromijenjeno stanje u pogledu lokalnih zajednica koje najviše izdvajaju za mlade, a to su Tuzla i Živnice. Također važno je za napomenuti i da lokalne zajednice na području Tuzlanskog kantona provode projekte koji se ne tiču direktno mladih, ali su upravo mladi najzastupljenija kategorija prijavljenih na projektima, tako da je institucionalna podrška mladima umnogome veća. Vidljivo je da se najveća podrška iz budžeta lokalnih zajednica odnosi na oblast obrazovanja i socijalne politike, dok je mali iznos sredstava usmjeren na direktne projekte za mlade i omladinska udruženja. Mjere i aktivnosti koje se sprovode, a koje za cilj imaju poboljšanje položaja i života mladih u Tuzlanskom kantonu moraju biti sistemske i harmonizirane od strane svih nivoa vlasti. S tim u vezi neophodno je nastaviti na kontinuiranoj razmjeni informacija, utvrditi strateške dokumente koji će se odnositi na predmetnu oblast, definirati i implementirati zajedničke aktivnosti kako bi se kroz jedan sistemski i koordiniran pristup i način prišlo rješavanju ove problematike. Ministarstvo će i u 2025. godini nastaviti sa aktivnostima saradnje sa lokalnim i kantonalnim institucijama i drugim relevantnim akterima sa ciljem doprinosa poboljšanja uslova života mladih na području Tuzlanskog kantona.

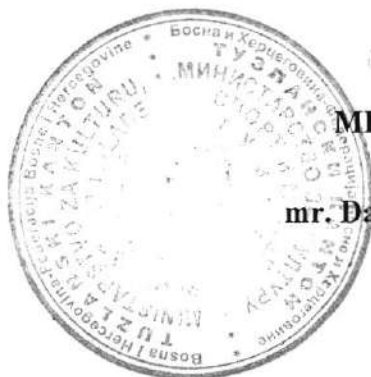
¹⁶ Ukupno dodijeljno za projekat „Siguran start“, nije dostavljen podatak koliko je tačno dodijeljeno mladim osobama.

¹⁷ Ukupno dodijeljno za projekat Ekonomsko osnaživanje socijalno i materijalno ugroženih osoba i mladih osoba kroz proizvodnju povrća u plastenicima, nije dostavljen podatak koliko je tačno dodijeljeno mladim osobama.

Smjernice za unapređenje položaja mladih i razvoj programa u oblasti mladih na području Tuzlanskog kantona za 2025. godinu

Jedan od ključnih dijelova Informacije predstavljaju smjernice za unapređenje položaja mladih i razvoja programa u oblasti mladih u 2025. godini. Ministarstvo je iste kreiralo u skladu sa Uredbom o trogodišnjem i godišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, broj: 74/19 i 2/21), a na osnovu koje će se programi rada organa uprave donositi za trogodišnje razdoblje. Bitno je naglasiti da su ove smjernice u skladu sa Strategijom razvoja Tuzlanskog kantona 2021-2027. godine, dok će se u 2025. godini pristupiti izradi Strategiji prema mladima Tuzlanskog kantona za period 2025.-2034. godine, a koja će se usvojiti i provoditi na osnovu istraživanja o potrebama i problemima mladih. Iz ponuđenih smjernica vidljivo je da je u narednom periodu neophodno znatno ojačati omladinski aktivizam i posvetiti se uključivanju mladih koji imaju veliki potencijal u razvoj Tuzlanskog kantona. Programi koji budu usmjereni na jačanje omladinskog aktivizma i kapaciteta omladinskih udruženja jačaju i stanje u oblasti mladih. Realizacijom navedenih smjernica doprinijelo bi se unapređenju stanja u oblasti mladih na području Tuzlanskog kantona. Međutim, ovdje prije svega treba istaći da veliki dio predloženih aktivnosti nije samo u nadležnosti Ministarstva, već i drugih aktera, a realizacija planiranih aktivnosti zavisi od više faktora kao što su raspoloživa finansijska sredstva, spremnost Vijeća mladih i vijeća mladih lokalnih zajednica na saradnju i implementaciju planiranih aktivnosti, spremnost lokalnih zajednica na saradnju u cilju usklađivanja programa i implementaciju projekata iz strateških dokumenata, spremnost omladinskih udruženja i ostalih organizacija civilnog društva za aktivizam i djelovanje kada su u pitanju programi za mlade, uticaj odluka koje se donose na višim nivoima vlasti i slično. Ono što je vidljivo je da su problemi u oblasti mladih veliki i da propuštanje provođenja mjera i aktivnosti na poboljšanju stanja može imati izuzetno teške posljedice po Tuzlanski kanton i implementaciju bilo kakvih razvojnih programa i projekata. Bez jačanja kapaciteta omladinskih udruženja nije moguće sprovoditi omladinske politike na kvalitetan način, te je upravo stoga prikaz smjernica koje slijede predstavljen u cilju jačanja omladinskog aktivizma i kapaciteta omladinskih udruženja. Također Ministarstvo je u 2025. nastavilo sa realizacijom Programa „IMPAKT inkubator poslovnih ideja“ u koji se uključilo 11 lokalnih zajednica sa područja Tuzlanskog kantona, što je potvrda kvaliteta i održivosti projekta. Ministarstvo je u 2025. godini za realizaciju Programa „IMPAKT inkubator poslovnih ideja“ na području Tuzlanskog kantona izdvojilo 300.000,00 KM, što je iznos sredstava u nivou prethodne godine.

BOSNA I HERCEGOVINA
Federacija Bosne i Hercegovine
TUZLANSKI KANTON
Ministarstvo za kulturu, sport i mlade



MINISTAR
mr. Damir Gazdić

Broj: 11/1-36-11501-5/25
Tuzla, 21.08.2025. godine

B. Glavni program

Naziv glavnog programa	Šifra glavnog programa	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM	
		Izvori	Iznosi
Poticanje i razvoj sportskih i kulturnih aktivnosti te unapređenje položaja mladih u Tuzlanskom kantonu	n/a (3201001)	Budžetska sredstva	4.265.402
		Kreditna sredstva	-
		Sredstva EU	-
		Ostale donacije	-
		Ostala sredstva	-
		Ukupno	4.265.402

Napomena: Glavni program se prenosi iz trogodišnjeg plana rada organa uprave.

B1. Programi (mjere) za implementaciju glavnog programa

Naziv programa (mjere)	Šifra programa	Indikator	Planirano za 2019.	Cilj
1. Jačanje institucionalnih kapaciteta u području implementacije politike prema mladima	n/a (32010004)	Broj implementiranih mjera prema mladima na godišnjem nivou	1 (2019)	4
		Iznos godišnjeg izdvajanja za program za mlade ¹	150.000 (2019)	914.000
		Iznos godišnjeg izdvajanja za sredstva za rad Vijeća mladih Tuzlanskog kantona ²	0 (2019)	20.000
2. Unapređenje uslova za razvoj i bavljenje sportom	n/a (32010002)	Broj izgrađenih sportskih sala	0 (2019)	1
		Broj izgrađenih sportskih dvorana	0 (2019)	1
		Broj izgrađenih sportsko rekreativnih terena na otvorenome	0 (2019)	3
		Vrijednost programa rekonstrukcije i opremanja sportskih objekata	0 (2019)	729.000
3. Unapređenje sistema rada sportskih organizacija na području Tuzlanskog kantona	n/a	Izrađen Registar sportskih klubova/udruženja i sportista	Ne (2019)	Da

¹ Iznosi odstupaju od planiranih vrijednosti po Strategiji razvoja TK 2021-2027, ali su usklađeni sa Budžetom za 2025. godinu

² Iznosi odstupaju od planiranih vrijednosti po Strategiji razvoja TK 2021-2027, ali su usklađeni sa Budžetom za 2025. godinu

	(32010002)	Vrijednost programa podrške sportskim organizacijama i sportistima ³	855.000 (2019)	1.381.000
		Usvojena Strategija razvoja sporta	Ne (2019)	Da
4. Unapređenje uslova za kulturno-historijski razvoj	n/a	Broj rekonstruisanih i dograđenih objekata u oblasti kulture	0 (2019)	15
		Broj izgrađenih objekata u oblasti kulture	0 (2019)	3
		Broj kulturnih manifestacija koje se organizuju tokom godine	75 (2019)	100
5. Podrška odjeljenjima i ustanovama za osiguranje uslova za efikasno obavljanje funkcije Ministarstva	n/a (3201001)	Omjer troškova administrativnog programa u odnosu na ukupan Budžet institucije	24% (2021)	17,2%

Napomena:

Programi (mjere) i indikatori organa uprave prenose se iz trogodišnjeg plana rada.

U tabelu B1. Dodaje se onoliko redova koliko je programa u sklopu glavnog programa, odnosno pojedinačnih indikatora u sklopu svakog programa.

B2. Aktivnosti/projekti kojim se realizuju programi (mjere) iz tabele B1.

Redni broj i naziv programa (mjere): 1. Jačanje institucionalnih kapaciteta u području implementacije politike prema mladima							
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere koja je preuzeta kao program: Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021.-2027. Godine, Mjera 2.3.4.							
Naziv programa (mjere)	Redni broj	Naziv projekta	Redni broj projekta	Nosilac (ne/menja organizacija)	Usvaja	Ukupno planiranih sredstava	Planiranih sredstava
1.1 Uspostaviti funkcionalan sistem rada sa mladima u skladu sa Zakonom o mladima F BiH	IV kvartal (kontinuirano)	100% implementirane mjere iz Zakona o mladima F BiH koje se odnose na obaveze kantonalnog nivoa administrativnog organizovanja		Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade	DA	Budžetska sredstva	-
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	0
1.2. Povećati sredstva za finansiranje unapređenja	IV kvartal	1 službenik za rad sa mladima i obezbijeđeni uslovi za rad u		Odjeljenje za kulturu, sport i mlade	-	Budžetska sredstva	-

						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	0
1.3. Izvršiti kontrolu i efekte dodijeljenih sredstava za projekte za mlade	I-II kvartal (kontinuirano)	100% pregledanih izvještaja o utrošku dodijeljenih sredstava za projekte Podrške mladima kojima su dodijeljena sredstva u prethodnoj godini	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade	-	DA	Budžetska sredstva	0
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	0
1.4. Subvencionirati kamate na kredite za stambeno zbrinjavanje mladih	III-IV kvartal (kontinuirano)	100% aplikacija koji ispunjavaju kriterije podržano	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade		DA	Budžetska sredstva	300.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	300.000
1.5. Subvencionirati troškove mladima za smještaj i boravak djece u predškolskim ustanovama	III-IV kvartal (kontinuirano)	100% aplikacija koji ispunjavaju kriterije podržano	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade		DA	Budžetska sredstva	189.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	189.000
1.6. Podržati projekte omladinskih udruženja	II-IV kvartal (kontinuirano)	100% aplikacija koji ispunjavaju kriterije podržano			DA	Budžetska sredstva	35.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-

			Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade			Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	35.000
1.7. Podržati projekte udruženja i fondacija koji proizilaze iz strateških dokumenata	II-IV kvartal (kontinuirano)	100% aplikacija koji ispunjavaju kriterije podržano	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade		DA	Budžetska sredstva	75.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	75.000
1.8. Realizovati program IMPAKT zapošljavanje i samozapošljavanje mladih na području JLS Tuzlanskog kantona	II-IV kvartal (kontinuirano)	Projekat realizovan na području svih JLS Tuzlanskog kantona koje su iskazale interes za učešće u projektu	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade		NE	Budžetska sredstva	300.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	300.000
1.9. Podrška radu Vijeća mladih TK	II-IV kvartal (kontinuirano)	Prostor za rad i realizaciju projekata Vijeća mladih TK namijenjenih jačanju omladinskog organizovanja obezbjeđen	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade	-	DA	Budžetska sredstva	20.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	20.000
1.10. Izraditi Strategiju prema mladima TK za period 2025-2034.godine ⁴	IV kvartal		Odjeljenje za kulturu, sport i mlade	-	NE	Budžetska sredstva	-

⁴ Sredstva će se obezbijediti iz Budžeta TK za 2025. godinu putem Kapitalnih izdataka za korisnike budžetskih sredstava za 2025. godinu

	(kontinuirano)	Izrađena Strategija prema mladima TK za period 2025. – 2034. godina	Odsjek za kulturu i mlade			Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	0
1.11. Realizovati projekte promocije mladih kroz medijsku promociju	IV kvartal (kontinuirano)	Potpisan ugovor i implementiran projekat medijske promocije mladih	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade		NE	Budžetska sredstva	15.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	15.000
1.12. Utvrditi uslove, kriterije i postupak raspodjele budžetskih sredstava sa potrošačke jedinice 32010004- Podrška mladima	II kvartal	Uslovi, kriteriji i postupak raspodjele budžetskih sredstava sa potrošačke jedinice 32010004- Podrška mladima utvrđeni za budžetsku 2025. godinu	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za kulturu i mlade	-	DA	Budžetska sredstva	-
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	0
Ukupno za program (mjere) 1.						Budžetska sredstva	934.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	934.000
Redni broj i naziv programa (mjere): 2. Unapređenje uslova za razvoj i bavljenje sportom							
Naziv strateškog dokumenta, oznaka strateškog cilja, prioriteta i mjere koja je preuzeta kao program: Strategija razvoja Tuzlanskog kantona za period 2021.-2027. Godine, Mjera 2.4.1.							

Naziv aktivnosti/projekta	Rok izvršenja	Očekivani rezultat aktivnosti/projekta	Nosilac (najmanji organizacioni dio)	PJI	Usvaja se (Da/Ne)	Izvori i iznosi planiranih finansijskih sredstava u KM	
						Izvori	Iznos
2.1 Podržati projekte rekonstrukcije i opremanja postojećih sportskih objekata	II-IV kvartal (kontinuirano)	100% projekata koji ispunjavaju uslove i kriterije podržano	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za sport	K	DA	Budžetska sredstva	729.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	729.000
2.2 Podržati realizaciju projekta Male olimpijske igre TK kao kantonalnih školskih takmičenja u organizaciji Školskog sportskog saveza TK	II-IV kvartal (kontinuirano)	Školski sportski savez TK organizuje kantonalna školska takmičenja i realizuje projekat Male olimpijske igre 30% povećan broj djece koji učestvuju na Malim olimpijskim igrama	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za sport	-	NE	Budžetska sredstva	15.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	15.000
2.3. Podrška radu Savjeta za sport	I-IV kvartal (kontinuirano)	Održane sjednice Savjeta za sport podržane administrativno i finansijski	Odjeljenje za kulturu, sport i mlade Odsjek za sport		NE	Budžetska sredstva	5.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	5.000
Ukupno za program (mjeru) 2.						Budžetska sredstva	749.000
						Kreditna sredstva	-
						Sredstva EU	-
						Ostale donacije	-
						Ostala sredstva	-
						Ukupno	749.000